

Számvitelt érintő jogszabályváltozások – vegyes saláta

Az előző évekhez hasonlóan az idei év is számos számvitelt érintő jogszabály-módosítást hozott. Jelen kiadványunkban a számviteli törvény és egyes rendeletek számvitelt érintő 2013. évi, továbbá a könyvviteli szolgáltatást végzők nyilvántartásba vételéről szóló kormányrendelet 2013. évtől hatályos módosításaiból, valamint büntető törvénykönyv számvitelt érintő rendelkezéseiből szemezgetünk. Terjedelmi okok miatt azonban nem térünk ki minden egyes jogszabály-módosításra.

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Szt.) módosításai

1. Transzferár-módosítás [Szt. 47. § (10), 73. § (4), 78. § (8)]

A társasági adóról és az osztalékadóról szóló törvényben meghatározott kapcsolt vállalkozásoknak a szokásos piaci ártól eltérő értéken megvalósult ügyleteik miatt az adóév végén korrigálniuk kell az társaságiadó-alapot. A számviteli törvény 2013. június 30-án hatályba lépett módosítása előírja, hogy a kapcsolt vállalkozások az egymás közötti, a normál üzleti tevékenység keretében értékesített, beszerzett eszközökre, szolgáltatásokra vonatkozóan utólag elszámolt ellenérték-különbséget a könyvviteli elszámolásaikban az eredeti ügyleti ellenérték módosításaként szerepeltessék. Ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a felek az ügyletek ellenértékének piaci árra történő módosításával elkerülik az adóalap-módosítást. A számviteli törvény rögzíti, hogy ezen ellenérték-korrekciókat eszközbeszerzés esetében az eszköz

bekerülési értékének részeként, szolgáltatás-igénybevétel esetében az elszámolt költség, ráfordítás módosításaként, értékesítés esetén az értékesítés nettó árbevételeként kell elszámolni.

Hatálybalépés: 2013. június 30.

A Szt. 2013. novemberi módosítása pontosítja, hogy ellenérték-különbséget alatt a szokásos piaci ár és az alkalmazott ellenérték (transzferár) alapján számított különbséget kell érteni.

Hatálybalépés: 2013. november 30. A korábbi alkalmazás megengedett a 2013. évben induló üzleti évre.

2. A beszámoló pénzneme [Szt. 20. § (4)-(5)]

A Szt. módosítása lehetővé teszi, hogy bármely vállalkozó USA dollárban készítse el a beszámolóját, ha erre vonatkozó döntését a számviteli politikájában az üzleti év első napját megelőzően rögzítette és a létesítő okirata szerinti devizaként az USA dollárt jelölte meg. Az eddigi szabályok ezt csak az euró esetén tették lehetővé, USA dollárban pedig csak akkor készíthette el a vállalkozó a beszámolóját, ha megfelelt a funkcionális pénznemre vonatkozó feltételeknek.

Hatálybalépés: Először a 2014-ben induló üzleti évre alkalmazandó.

3. Devizás tételek értékelése [Szt. 60. § (4)-(5)]

Új előírás, hogy a devizás tételek értékelésére a választott hitelintézet devizavételi és devizaeladási árfolyamának átlaga, illetve a Magyar Nemzeti Bank (MNB) árfolyama mellett választható az Európai Központi Bank (EKB) árfolyama is.

Hatálybalépés: Először a 2014-ben induló üzleti évre kell alkalmazni. A korábbi alkalmazás megengedett a 2013. évben induló üzleti évre.

4. Behajtási költségátalány [Szt. 77. § (2) b), 81. § (2) b), Ptk. 301/A. § (3), 301/B. § (3)]

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 2013. július 1-jétől hatályos módosításával bevezetett, a kötelezett által késedelmes fizetés esetén fizetendő 40 eurós behajtási költségátalányt az egyéb ráfordítások, illetve egyéb bevételek között kell elszámolni.

Hatálybalépés: Először a 2014-ben induló üzleti évre kell alkalmazni, de a korábbi alkalmazás megengedett a 2013. évben induló üzleti évre.

5. Konszolidált éves beszámoló készítési kötelezettség értékhatára [Szt. 117. § (1)]

Változtak az összevont (konszolidált) éves beszámoló készítésére vonatkozó kötelezettség alóli mentesítés értékhatárai. A mérlegfőösszeg 5 400 millió forint (az eddigi 2 700 millió forintból), az éves nettó árbevétel 8 000 millió forint (az eddigi 4 000 millió forintból) emelkedett. Az üzleti évben átlagosan foglalkoztatottak száma változatlanul 250 fő.

Hatálybalépés: Először a 2014-ben induló üzleti évre alkalmazandó.

6. Könyvvizsgálat alóli mentesülés [Szt. 155. § (5a)]

Új előírás, hogy a tárgyévét követő üzleti évben a könyvvizsgálat alóli értékhatár alapján való mentesülést nem alkalmazhatja az a vállalkozó, amelynek a tárgyévi üzleti év mérlegfordulónapján 10 millió forintot meghaladó, 60 napnál régebben lejárt – az adózás rendjéről szóló törvény szerinti – köztartozása van.

Hatálybalépés: 2013. november 30.

7. Halasztott ráfordításként kimutatott árfolyamveszteség [Szt. 177. § (38)]

A külföldi pénzürtékre szóló kötelezettség Sztv. 33. § (2) bekezdése alapján halasztott ráfordításként elhatárolt árfolyamveszteségének összegét a kötelezettség 2014. december 31-ig történő, lejárat előtti egy összegű visszafizetése esetében az eddigi szabályoktól eltérően a vállalkozó saját döntése alapján, a visszafizetés üzleti évében és az azt követő két üzleti évben, három egyenlő részben is megszüntetheti. Az eddigi szabályok szerint a halasztott ráfordítás összegét legkésőbb a tartozás teljes visszafizetésekor, illetve a finanszírozott vagyoni értékű jog, tárgyi eszköz kivezetésekor meg kellett szüntetni.

Hatálybalépés: 2013. november 30.

8. Egyéb módosítások

- **Üzleti év fogalma:** Felszámolás, végelszámolás befejezését követő üzleti év a felszámolási, végelszámolási eljárás befejezésének napját követő naptól kezdődő időszak, ha a felszámolás, végelszámolás úgy fejeződik be, hogy a vállalkozó nem szűnik meg. Az eddig hatályos szabály szerint ez az üzleti év az eljárás

befejezéséről szóló végzés jogerőre emelkedésének napját követő naptól kezdődő időszak volt.

Hatálybalépés: 2013. november 30. [Szt. 11. § (10)]

- **Saját tőke:** A módosítás előírja, hogy ha jogszabály a vállalkozó saját tőkéjének évközi megállapításáról, vagy figyelembe vételéről rendelkezik, eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában saját tőke alatt a jogszabály előírásainak megfelelő időpontra, mint mérlegfordulónapra elkészített Szt. szerinti közbenső mérlegben kimutatott saját tőkét kell érteni. *Hatálybalépés: 2013. november 30. [Szt. 21. § (6)]*
- **Eredménytartalék jogcímei:** Változatlan az a szabály, hogy az eredménytartalék csökkenéseként kell kimutatni a pénzmozgással, illetve az eszközmozgással egyidejűleg a jogszabály alapján eredménytartalékkal szemben átadott pénzeszközök, eszközök értékét. A módosítás meghatározza, hogy ide értendő a gazdasági társaság, szövetkezet tagsági jogviszony megszűnésének időpontjában fennálló vagyonából a megszűnt tagsági jogviszonyra jutó rész a jegyzett tőke, a tőketartalék és az eredménytartalék arányos részét meghaladó összege is. *Hatálybalépés: Először a 2014-ben induló üzleti évre kell alkalmazni. A korábbi alkalmazás megengedett a 2013. évben induló üzleti évre. [Szt. 37. § (2) g)]*
- **Osztalékkötelezettség nem pénzeszközzel történő kiegyenlítése:** A módosítás pontosítja, hogy ha a jóváhagyott osztalék, részesedés, kamatozó részvények kamata kötelezettséggént kimutatott összegének teljesítése nem pénzeszközzel történik, akkor a juttatás teljesítéseként átadott eszközt az értékesítés szabályai szerint kell elszámolni. *Hatálybalépés: Először a 2014-ben induló üzleti évre kell alkalmazni. A korábbi alkalmazás megengedett a 2013. évben induló üzleti évre. [Szt. 39. § (2a)]*
- **Online pénztárgépek:** Az online kapcsolatra képes, adóügyi ellenőrzési egységgel rendelkező pénztárgépre való 2013. évi cseréhez nyújtott támogatás elszámolásának részletes szabályait a miniszter rendeletben állapítja meg (16/2013. (VI. 3.) NGM-rendelet). *Hatálybalépés: 2013. november 30. [Szt. 178. § (6)]*

Online pénztárgépekhez nyújtott támogatás számviteli elszámolása (16/2013. (VI. 3.) NGM-rendelet)

Az eladó árbevételeként, a vevő pedig bekerülési értéként a támogatással növelt ellenértéket mutatja ki, a vevőnek járó támogatás elszámolásából eredő követelés eladóra engedményezett követelésnek minősül, amelyet a felek a pénztárgép eladási árának kiegyenlítéseként beszámítással rendeznek, a vevő a támogatást fejlesztési támogatásként számolja el. [11. § (3)-(4)]

Hatálybalépés: 2013. november 14.

Elektronikusan letétbe helyezett és közzétett beszámoló adatainak valódisága, ismételt közzététele (11/2009. (IV. 28.) IRM–MeHVM–PM együttes rendelet módosítása)

Ha a céginformációs szolgálat azt észleli, hogy a közzétett beszámolóval együtt megküldött elektronikus úrlapon megadott cégszámok, a beszámolóban feltüntetett adatok nem egyeznek a cég cégjegyzékének adataival, és ezáltal a

beszámolót nem annak a cégnek a beszámolójaként tették közzé, mint amelyre a beszámoló adatai alapján vonatkozik, a beszámolót be nem nyújtottak kell tekinteni. [3. § (5)]

A cég kérelmére a már szabályszerűen közzétett beszámoló ismételt, eltérő tartalommal történő közzétételére nincs mód. [3. § (6)]

Hatálybalépés: 2013. december 1.

Könyvviteli szolgáltatást végzők nyilvántartásba vétele IFRS-szakterületen (93/2002. (V.5.) Korm. rendelet módosítása)

A Korm. rendelet 2012-ben kihirdetett és 2013. évtől hatályos módosítása előírja, hogy a könyvviteli szolgáltatást végző természetes személyek IFRS-szakterületen szerzett szakképesítéssel regisztrálathatják magukat, ha IFRS-szakon megszerzett mérlegképes könyvelői szakképesítést igazolnak. A szakképzés igazolásához 2015. június 30-ig benyújtott kérelmek esetén – a regisztráció előfeltételeként meghatározott egyéb követelmények teljesítése mellett – a kérelmezőnek igazolnia kell legalább hároméves IFRS-szakterületen szerzett szakmai gyakorlatot. IFRS-szakterületen szerzett szakmai gyakorlatnak minősül az olyan, könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladat végzése, amely a nemzetközi számviteli standardok átfogó ismerete nélkül nem látható el. [11/A. § (4)]

Hatálybalépés: 2013. január 1.

A büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény („Btk.”) számvitelt érinti rendelkezései – számviteli fejelem megsértése, lényeges hiba

A 2013. július. 1-jén hatályba lépett Btk.-ban újradefiniálták a számviteli rend megsértése bűncselekmény fogalmát. A Btk. előírja, hogy aki a Szt.-ben vagy a felhatalmazásán alapuló jogszabályokban előírt bizonylati rendet megsérti vagy könyvvezetési, beszámoló-készítési kötelezettségét megszegi, és ezzel

- a megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló hibát idéz elő, vagy
- az adott üzleti évet érintően vagyoni helyzete áttekintését, illetve ellenőrzését meghiúsítja,

büntett miatt három, illetve – egyes szervezetek esetén – nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Ez az előírás értelemszerűen alkalmazandó az egyéni vállalkozóra, valamint a Szt. hatálya alá nem tartozó más gazdálkodóra is. [Btk. 403. § (1)-(3)]

A Btk. alkalmazásában megbízható és valós képet lényegesen befolyásoló a hiba, ha egy adott üzleti évet érintően feltárt hibák és hibahatások – eredményt, saját tőkét növelő-csökkentő – értékének együttes, előjeltől független összege meghaladja a hiba elkövetésének üzleti évére vonatkozó számviteli beszámolóban kimutatott

- nettó árbevétel húsz százalékát és mérlegfőösszeg húsz százalékát, vagy
- ötszázmillió forintot. [Btk. 403. § (4)]

Mivel a Btk. szerinti lényeges hiba definíciója eltér a Szt. szerinti jelentős hiba definíciójától, ezért előfordulhat, hogy egy hiba a Szt. szerint nem jelentős, azonban a Btk. alapján lényeges hibának minősül, vagy fordítva.

Hatálybalépés: 2013. július 1.

Végezetül

Ezen hírlevelünk némileg eltér a korábbiakban megszokottaktól, hiszen most inkább tényszerű kijelentéseket tartalmaz, mivel megjelenésének apropóját a jogszabály-módosítások adták. Amennyiben a jogszabály-módosítások kapcsán kérdések merültek fel Önökben, javasoljuk, hogy keressék meg adó- vagy számviteli tanácsadójukat, vagy bennünket.

Kapcsolat

Boros Judit

Partner

T: +36 1 887 7196

Kajtár László

Partner

T: +36 1 887 7324

Rakó Ágnes

Igazgató

T: +36 1 887 7438

KPMG Hungária Kft.

Váci út 99. H-1139 Budapest

E: kerdojelek@kpmg.hu

Az itt megjelölt információk tájékoztató jellegűek, és nem vonatkoznak valamely meghatározott természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli szervezet körülményeire. Társaságunk ugyan törekszik pontos és időszerű információkat közölni, ennek ellenére nem vállal felelősséget a közölt információk jelenlegi vagy jövőbeli hatályosságáért. Társaságunk nem vállal felelősséget az olyan tevékenységből eredő károkért, amelyek az itt közölt információk felhasználásából erednek, és nélkülözik társaságunknak az adott esetre vonatkozó teljes körű vizsgálatát és az azon alapuló megfelelő szaktanácsadást.

A KPMG név, a KPMG logó és a „cutting through complexity” a KPMG International lajstromozott védjegye.

© 2013 KPMG Hungária Kft, a magyar jog alapján bejegyzett korlátozott felelősségű társaság, és egyben a független tagtársaságokból álló KPMG-hálózat magyar tagja, amely hálózat a KPMG International Cooperative-hez („KPMG International”), a Svájci Államszövetség joga alapján bejegyzett jogi személyhez kapcsolódik. Minden jog fenntartva.